

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของชุมชน : กรณีศึกษาดำบลหนองเสือช้าง อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมกิจกรรมการรับรู้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของชุมชนของชุมชนในเขตตำบลหนองเสือช้าง อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี
2. ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของชุมชนในเขตตำบลหนองเสือช้าง อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี
3. ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของชุมชนในเขตตำบลหนองเสือช้าง อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี
4. ศึกษาระดับผลลัพธ์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของชุมชนในเขตตำบลหนองเสือช้าง อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี
5. เปรียบเทียบคุณลักษณะของประชากรใน 4 ด้าน ได้แก่ เพศ การศึกษา ภูมิลำเนาและการดำรงตำแหน่งในชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของชุมชนในเขตตำบลหนองเสือช้าง อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี

โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2550 จำนวน 2,824 คน แล้วใช้วิธีการสุ่มหาแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเฉลี่ยจาก 5 หมู่บ้าน ๆ ละ 30 คน ให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 คน แยกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ภูมิลำเนา และการดำรงตำแหน่งผู้นำชุมชน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการคำนวณหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ ภูมิลำเนาและการดำรงตำแหน่งผู้นำชุมชน เกี่ยวกับกิจกรรมการรับรู้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของชุมชน การมีส่วนร่วมวางแผนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด การมีส่วนร่วมดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ระดับผลลัพธ์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด และเปรียบเทียบคุณลักษณะของประชากรใน 4 ด้าน ได้แก่ เพศ การศึกษา ภูมิลำเนาและการดำรงตำแหน่งในชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของชุมชน

สรุปผลการศึกษา

จากผลการศึกษา “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน: กรณีศึกษาตำบลหนองเสือช้าง อำเภอนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี” สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลประชากรกลุ่มตัวอย่าง มีเพศหญิงมากกว่าเพศชายร้อยละ 16 ด้านอายุกลุ่มตัวอย่างจะอยู่ในช่วงวัยรุ่นและวัยแรงงานเป็นส่วนใหญ่ ด้านการศึกษาจัดอยู่ในช่วงประถมและมัธยมศึกษาถึงร้อยละ 63.33 ด้านอาชีพกลุ่มตัวอย่างมีหลากหลายอาชีพทั้งรับจ้าง เกษตรกรและค้าขาย ในจำนวนที่ไม่แตกต่างกันมาก ด้านรายได้ กลุ่มตัวอย่างมีรายได้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางถึงค่อนข้างน้อย มีรายได้สูงเพียงร้อยละ 22 ด้านภูมิสำเนา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นคนที่อยู่ในเขตตำบลหนองเสือช้างมานาน โดยมีผู้อยู่มานานกว่า 5 ปี สูงถึงร้อยละ 82.67 และกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้นำในชุมชนเพียงร้อยละ 24.67

2. การร่วมกิจกรรมการรับรู้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของประชาชน วิเคราะห์จากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างพบว่าประชาชนยังให้ความสนใจข้อมูลข่าวสารและกิจกรรมโดยรับฟังข่าวสารจากเสียงตามสาย และรับฟังข่าวสารจากการประชุมประชาคม ติดตามจากสื่อโทรทัศน์/วิทยุ และหนังสือพิมพ์/นิตยสาร โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง กลุ่มเสียงในชุมชนที่สามารถมาช่วยเป็นแนวร่วมในการแก้ปัญหายาเสพติด ได้แก่กลุ่มวัยรุ่น รองลงมาคือกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจต่อปัญหายาเสพติด เฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการฝึกอบรมต่าง ๆ ประชาชนยังให้ความร่วมมือน้อย อาจเป็นเพราะไม่มีเวลาเพราะต้องประกอบอาชีพเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย การติดตามข้อมูลข่าวสารผ่านบอร์ดประชาสัมพันธ์และสื่ออินเทอร์เน็ต เฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย

3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน เฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย กลุ่มตัวอย่างการเข้าร่วมประชุมประชาคมประจำเดือนในรอบ 6 เดือนที่ผ่านมา การนำเสนอแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเข้าที่ประชุมประชาคมแนวทางที่นำเสนอได้ถูกนำไปจัดทำแผนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และแผนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดสามารถนำมาปฏิบัติได้ เฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยทั้งหมด ประชาชนเพียงเห็นว่าการมีส่วนร่วมมีประโยชน์ต่อการวางแผนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

4. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ตัวชี้วัดการมีส่วนร่วมด้านนี้อยู่ในระดับที่น้อย จาก 4 ใน 5 ประเด็น คือ การที่เคยเป็นกรรมการในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน การช่วยประชาสัมพันธ์แผนงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การช่วยให้กิจกรรมในการป้องกันและแก้ไข

ปัญหาหาเสพติดสำเร็จตามแผน และการช่วยแจ้งข่าวสารให้กับคณะกรรมการในการป้องกันและ
แก้ไขปัญหาหาเสพติด เฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย มีเพียงการเคยเข้าร่วมคัดเลือกผู้แทนประชาคมเพื่อ
เป็นกรรมการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหาเสพติด เฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

5. ระดับผลลัพธ์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหาเสพติด เฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง
โดยมีประเด็นที่โครงการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหาเสพติดมีประโยชน์และความคุ้มค่า
ความตั้งใจและความโปร่งใสของกรรมการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหาเสพติด ความร่วมมือของ
คนในชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหาเสพติด และประชาชนเชื่อว่าจะมีการลดลงของ
ปัญหาหาเสพติดหลังเสร็จสิ้นโครงการ เฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงประเด็นที่โครงการใน
การป้องกันและแก้ไขปัญหาหาเสพติดเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด เฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย อาจเป็น
เพราะบางโครงการต้องใช้ระยะเวลาในการปฏิบัติงานนานกว่าที่คาดการณ์ไว้ เช่น ประเด็นที่จะต้อง
สร้างจิตสำนึกในการดูแลห่วงใยบุตรหลาน จิตสำนึกในความรักประเทศชาติและส่วนรวม เป็นต้น

6. เปรียบเทียบคุณลักษณะของประชากรใน 4 ด้าน ได้แก่ เพศ การศึกษา ภูมิฐานะและ
การดำรงตำแหน่งในชุมชนต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหาเสพติดของชุมชน
ในเขตตำบลหนองเสือช้าง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี พบว่า เพศ การศึกษา และภูมิฐานะไม่
มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหาเสพติดชุมชนในเขตตำบลหนองเสือ
ช้าง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี แต่การดำรงตำแหน่งผู้นำชุมชนมีผลต่อระดับการมีส่วนร่วม
ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาหาเสพติดชุมชนในเขตตำบลหนึ่ง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี

7. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จากการตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะที่เป็น
ประโยชน์มาดังนี้

7.1 เสนอให้จัดตั้งองค์กรเครือข่ายระหว่างตำบลเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกัน
และเฝ้าติดตามพฤติกรรมผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของตำบลใกล้เคียงที่จะเข้ามาสร้างปัญหาใน
พื้นที่

7.2 จัดให้มีการแข่งขันกีฬาต้านยาเสพติดในชุมชนอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมกลุ่ม
เด็กและเยาวชนอย่างเหมาะสม โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสนับสนุนอุปกรณ์กีฬาและ
งบประมาณในการจัดงาน

7.3 ให้ผู้บังคับบัญชาทราวดัชนี ลงโทษขั้นเด็ดขาดกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับ
ยาเสพติดทุกรูปแบบ

7.4 จัดอบรมให้ความรู้ลักษณะ ประเภท ชนิดของยาเสพติดและรู้ถึงโทษภัยต่อ
ร่างกายให้เด็กนักเรียนในสถานศึกษาในตำบล

7.5 ให้กวาดขันอย่างเข้มงวดต่อสถานที่สำคัญ ๆ ในพื้นที่ ได้แก่ วัด โบสถ์ ศาลเจ้า และโรงเรียน เป็นต้น

อภิปรายผล

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน : กรณีศึกษาตำบลหนองเสือช้าง อำเภอหนองใหญ่ จังหวัดชลบุรี โดยจำแนกประชากรตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ภูมิฐานะและการดำรงตำแหน่งผู้นำชุมชน ผลการศึกษา ระดับมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เพราะขาดการฝึกอบรม ขาดข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักถึงปัญหายาเสพติดที่เพียงพอของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เนาวรัตน์ วัฒนชอบ (2535, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการประสานงานป้องกันยาเสพติดระดับจังหวัด ในเขตภาคกลาง ผลการศึกษพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการประสานงานและแก้ปัญหายาเสพติด ได้แก่ การฝึกอบรมด้านการป้องกันปัญหายาเสพติด ส่วนปัญหาและอุปสรรคของการประสานงานป้องกันปัญหายาเสพติด ได้แก่ การขาดแคลนงบประมาณ การขาดการฝึกอบรมด้านการป้องกันปัญหายาเสพติด ตลอดจนการขาดการประชาสัมพันธ์งานและข้อมูลข่าวสารด้านยาเสพติด ทำให้ส่งผลกระทบต่อผลกระทบถึงการมีส่วนร่วมในด้านอื่น เช่น การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงาน เป็นต้น แต่ประชาชนยังให้ความสนใจในการติดตามและประเมินผลในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งน่าจะเป็นสิ่งที่บ่งบอกให้รู้ว่าเขาเหล่านั้นยังให้ความสนใจและเฝ้าดูอยู่ห่าง ๆ ซึ่งถ้าสามารถสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเหล่านั้นหันหน้าเข้าร่วมโครงการยังมีความหวังอยู่ เพียงแต่จะต้องสร้างความเข้าใจที่ดี โดยเฉพาะภาครัฐคงต้องให้การสนับสนุนและจริงจังมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการมีส่วนร่วมวางแผนและการดำเนินงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ยังอยู่ในระดับที่น้อย ประชาชนยังไม่ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วม ไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อการทำหน้าที่พลเมืองที่ดี ควรต้องเน้นการสร้างจิตสำนึกในการทำหน้าที่พลเมืองดีช่วยเหลือประเทศชาติบ้านเมือง ในส่วนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรเน้นการทำงานเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ ส่วนใดเป็นจุดอ่อนต้องรีบแก้ไข อย่ารอจนเกิดวิกฤตศรัทธาขึ้นมา เพราะถึงตอนนั้นอาจจะเป็นปัญหาข้อขัดแย้งส่วนตัวไปเลยก็เป็นได้ การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน ควรเน้นในทุกด้านเพื่อความโปร่งใส

สามารถตรวจสอบได้ และทำให้ประชาชนตระหนักถึงโทษภัยของยาเสพติดที่จะมีผลต่อตนเอง ลูกหลาน สังคมและความมั่นคงของประเทศไทยในอนาคต อีกประการหนึ่งที่สำคัญคือการยกย่อง เชิดชูเกียรติประวัติบุคคลที่ทำความดี เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคมและเยาวชนรุ่นใหม่ เพราะสิ่งนี้กำลังค่อย ๆ นับวันจะหายไปจากสังคมไทย

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ควรปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารโดยการผ่านสื่อต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น เช่น เสียงตามสาย ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ที่ติดประกาศของหมู่บ้าน แผ่นพับต่าง ๆ เป็นต้น
2. การจัดทำประชาคมหมู่บ้านควรเน้นให้มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนมาร่วมกิจกรรมให้มาก โดยต้องเลือกเวลาและสถานที่ที่ประชาชนเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด
3. ควรพัฒนากระบวนการและกลไกของการมีส่วนร่วมตัดสินใจของประชาชน โดยอาจให้เป็นการมีส่วนร่วมในลักษณะของตัวแทนกลุ่มต่างๆ ในชุมชนมาร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินกิจกรรมที่เป็นจุดอ่อน โดยให้แต่ละกลุ่มจัดสรรขึ้นมาและเป็นแกนหลักในการประสานข้อมูลให้คนในกลุ่มได้รับทราบ
4. ควรส่งเสริมให้กลุ่มเสี่ยงต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมให้มากยิ่งขึ้น เช่น กลุ่มวัยรุ่น กลุ่มผู้ใช้แรงงาน อาจมาในรูปแบบของกีฬาหรือการสร้างความบันเทิงก่อนก็ได้
5. ต้องให้มีการทำงานที่ประสานกันทุกฝ่ายของภาครัฐ เพื่อการทำงานที่สอดคล้องและไปในทิศทางเดียวกัน